

KEVÄT

ILVEKSEN PYÖRÄRETKI

- Jane Trygg-Kaipainen -

Sadun opetussisältö:

- **Pyöräilykypärä on tärkeä turvavaruste.**
- **Polkupyörästä pitää löytyä toimivat jarrut ja soittokello. Lisäksi pyörässä tulee olla etu-, taka- ja pinnaheijastimet sekä pimeällä etu- ja takavallo.**
- **Liikenteessä on tärkeä noudattaa sääntöjä ja huomioida muut tielläliikkujat.**

Kevät oli tullut Elolan kaupunkiin. Elämä kaupungissa sujui ihanassa rauhassa, ja kaikki oli niin hyvin kuin suinkin vain voi olla.

Ilvessalon perheessä oli yksi erityisen onnellinen lapsi. Ilpo oli saanut edellisenä päivänä tuliterän polkupyörän ja uuden pyöräilykypärän. Pyörä oli metallinsininen, ja siinä oli kaikki ne varusteet, jotka vain saattoi toivoa. Äiti oli säätänyt kypärän remmit niin, että se sopi täydellisesti, kun Ilpolla oli kevätpiippo päässään.

Äiti naurahti, kun katsoi onnellista Ilpoa. Äiti piti Ilpolle pienen pyöräilykoulun. Äiti näytti, miten uudella pyörällä jarrutetaan ja missä sillä saa ajaa: pyörätiellä tietenkin. Kyllähän Ilpo sen tiesi jo ennestään. Äiti muistutti poikaa myös, että pyöräilijöiden pitää ottaa jalankulkijat aina huomioon. Ilpo lupasi kuuliaisesti pitää kaiken mielessään.

Kaikki tämä oli tapahtunut siis eilen. Nyt tänään Ilpon teki mieli lähteä ulos pyöräilemään hienolla pyörällään. Ehkä hän voisi ajaa ihan leikkipuis-
toon asti. Hän halusi esitellä uutta pyöräänsä

kavereilleen. Mutta äiti oli töissä, ja isällä oli tärkeä juttu kesken. Vanhemmat olivat käskeneet Ilpon odottaa. He lähtivät yhdessä pyöräilemään isän ja äidin kanssa myöhemmin iltapäivällä. Ilpo leikki pihalla ja katseli hienoa pyöräänsä.

Hänellä ei ollut lupa lähteä pihalta yksin, mutta pyörä tuntui puhuvan Ilpolle: - Mennään pikku ajelulle, kuuluu Ilpon päässä. Silloin Ilpo ajatteli: - Minä harjoittelin äidin kanssa eilen. Hän näytti, miten pyörällä ajetaan ja miten sillä jarrutetaan. Ja tietenkin panen kypärän päähäni. Ei äidin ja isän tarvitse tietää mitään minun ajelustani. Äiti tulee varmaan ihan kohta, ja isäkin saa työnsä tehdyksi. He tulevat pian perässä.

Niin siinä sitten kävi, ettei Ilpo voinut vastustaa houkutusta, vaan hän meni sisään hakemaan kypärän ja pyörän avaimen. Ilpo kiinnitti kypärän, kuten äiti oli neuvonut, ja avasi pyöränsä lukon avaimella. Jännitys tuntui vatsassa asti, mutta Ilpo otti pyöränsä, hyppäsi satulaan ja alkoi polkea. Kaikkihan sujui tosi hyvin, hän ajatteli. Ajan oikein hitaasti. Pian saavat kaverit nähdä, miten hieno pyörä minulla on!

Yhtäkkiä Ilpo näki edessään vanhan sedän. Se oli Ahman setä, joka oli matkalla kirjastoon. Ilpo rimpautti soittokelloa, kuten äiti oli sanonut. Ahman setä oli kulkenut ajatuksissaan ja pelästyi pahoin kuullessaan soittokellon äänen. Siinä hän seisoi melkein keskellä Ilpon tietä. Ilpo onnistui ajamaan Ahman sedän ohi, vaikka läheltä piti.

Ilpoa nolotti, ja hän katsahti taakseen nähdäkseen, miten Ahman sedälle kävi. Kun Ilpon katse osui taas pyörätiehen, hän oli vähällä osua rouva Kurkiseen, joka oli ulkoiluttamassa pientä rottaansa. Toisella puolella pyörätietä seisoi rouva Kurkinen pidellen kiinni talutushihnasta, kun taas rotta juoksenteli pyörätien toisella puolella.

- Varokaa! ulvoi Ilpo, kun hän äkkäsi vaaran. Ilpolla oli niin kova vauhti, ettei hän ehtinyt jarruttaa. Rouva Kurkinen oli kuitenkin nopea. Hän otti pari pitkää askelta pyörätien poikki toiselle puolelle ja onnistui sillä lailla pelastamaan heidät kaikki kolme.

Ilpo ei pysähtynyt kuuntelemaan rouva Kurkista. Ajelu ei enää tuntunutkaan niin hyvältä ajatuksetta. - Kunpa vain olisin odottanut äitiä ja isää! hän tuumi. - Mutta pian olen perillä leikkipuistossa. Odotan siellä isää ja äitiä.

Leikkipuistossa oli muutamia lapsia leikkimässä. He pelasivat jalkapalloa. Juuri ennen kuin Ilpo oli

puistossa, jalkapallo lensi yli pusikon ja Risto Karhunen ryntäsi sen perään. Ilpolla ei ollut aikaa jarruttaa, vaan hän törmäsi pyörällään jalkapalloon ja kaatui. Polveen ja kyynärpäähän sattui. Risto riensi heti Ilpon avuksi.

- Äiti! Äiti! Tule pian! Risto huusi.

Karhusen äiti tuli lohduttamaan Ilpoa. Hän pyyhki pois veren ja laittoi polveen reilunkokoisin laastarin.

- Minun uusi pyöräni..., sanoi Ilpo hiljaa.

- Sinun pyöräsi on kunnossa. Vain pari naarmua, sanoi Risto.

- Mikä onni, että sinulla oli kypärä kunnolla päässä, lisäsi Karhusen äiti ystävällisesti.

- Muuten olisit lyönyt pääsi kunnolla.

Isä Ilvessalokin oli jo ehtinyt onnettomuuspaikalle. Hän oli arvannut, minne päin Ilpo oli lähtenyt, kun oli huomannut sekä pojan että pyörän kadonneen pihasta. Isä oli helpottunut, ettei Ilpolle ollut käynyt pahemmin. Isä kiitti ensin Ristoa ja Riston äitiä, sitten hän vei Ilpon vähän sivummalle ja torui poikaansa. Ilpo ymmärsi tehneensä väärin ja pyysi anteeksi. Hän lupasi myös siitä lähtien aina noudattaa yhteisiä sääntöjä.

Isä antoi pojalleen anteeksi, ja yhdessä he ajoivat turvallisesti kotiin päin.

1. Mistä Ilpo ilves oli iloinen?

V: Ilpo oli iloinen, koska oli saanut upouuden pyörän ja pyöräilykypärän.

2. Mitä on tärkeä pukea päälle, kun lähtee pyöräilemään?

V: Pyöräilijän ehdoton turvavaruste on pyöräilykypärä. Se suojaa herkkiä aivoja kolhuilta ja vaurioilta. Pimeällä on lisäksi tärkeää käyttää heijastinta, jotta muut liikenteessä liikkujat huomaavat pyöräilijän. Pimeällä pyörässä pitää olla etu- ja takavalot, niin kuin muillakin ajoneuvoilla.

3. Mitä on tärkeä muistaa, kun laittaa kypärän päähän?

V: Pyöräilykypärä tulee kiinnittää hyvin. Kunnolla kiinnitetty kypärä suojaa päätä parhaiten. Jos kypärä on kiinnitetty huonosti, se ei välttämättä suojaa päätä iskuilta. Katsokaa Liikenneturvan kypärättestivideo:

[Liikenneturva.fi/KypäretestiVideo](https://liikenneturva.fi/KypäretestiVideo)

4. Mitä kaikkia turvavarusteita pyörässä tulee olla?

- valkoinen etuheijastin, punainen takaheijastin sekä sivulle ruskeankeltaiset tai valkoiset heijastimet
- vaalea etuvalo ja punainen takavallo
- soittokeho
- jarrut

Valot päälle pimeällä ja hämärällä pyöräillessä

1. Etuvalona tulee käyttää vaaleaa valoa.
2. Takavalon on oltava punainen.
  - Pakolliseksi punainen takavallo pyörässä tuli 1.6.2020.
3. Muista tarkistaa heijastimet: pyörässä oltava etu-, sivu- ja takaheijastimet.
  - Heijastin hihassa tuo lisänäkyvyyttä myös polkijalle.

 Välitä, muista – ennako.
LIKENNETURVA

5. Mitä taitoja pyöräilijä tarvitsee?

- tasapaino- ja ohjaustaito (jotta pysyy pystyssä ja voi tarvittaessa ajaa hitaasti ja haluamaansa suuntaan)
- taito jarruttaa
- taito huomioida muut liikenteessä liikkujat (pyöräillessä liikkumisvauhti kasvaa ja asiat tapahtuvat nopeammin. On siis tärkeää olla tarkkana ja huomioida muut liikenteessä liikkujat (esim. kävelijät ja lemmikin ulkoiluttajat)

6. Mitä Ilpo ilveksen olisi kannattanut tehdä tarinassa toisin?

V: Ilpon ilveksen olisi kannattanut noudattaa vanhempien ohjeita ja harjoitella pyöräilyä vielä rauhassa vanhempien kanssa.